

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta:	Jan Vedra
Téma práce:	Pojem a právní důsledky překročení mezi nutné obrany a krajní nouze
Rozsah práce:	124 121 znaků (cca 69 NS)
Datum odevzdání práce:	21. 12. 2023
Vedoucí práce:	JUDr. Rudolf Vokoun CSc.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant si zvolil poměrně časté téma zpracovávané v diplomových pracích, nelze mu však upírat trvalou aktuálnost a důležitost. Rovněž lze přisvědčit tomu, že se jedná se o téma, které je dlouhodobě předmětem zájmů odborníků z oblasti teorie i praxe. V nauce i aplikační praxi lze vysledovat tendence expanze „ochrany“ osob, které jednají v nutné obraně (§ 29 TZ) nebo v krajní nouzi (§ 28 TZ), a to právě i v situacích, kdy se tímto jednáním dopustí excesu (vybočení z mezí). Je potřeba odlišovat předpoklady/podmínky nutné obrany či krajní nouze (§ 28 odst. 1 a § 29 odst. 1 TZ) a limity jednání v krajní nouzi a v nutné obraně (§ 28 odst. 2 a § 29 odst. 2 TZ). Z tohoto důvodu je potřeba diplomovou práci, věnovanou problematice excesu a jeho právních důsledků u obou okolností vylučujících protiprávnost, považovat za aktuální.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Problematika tzv. excesů překračujících meze nutné obrany a krajní nouze je poměrně obsáhlá a náročná ke zpracování. Diplomant ke zvolenému tématu vyhledal a zpracoval dostatečné množství vstupních informací, které následně vhodně zpracoval při sepisu diplomové práce. Diplomant použil ještě dostačující množství české odborné literatury a judikatury, v této souvislosti lze však autorovi vytknout absenci cizojazyčné literatury, zahraniční judikatury či dalších doprovodných pramenů. Při zpracování byly potřeba znalosti z oboru trestní právo hmotné a práva ústavního. Z hlediska metod byly použity zejména deskripce a analýza, případně syntéza.

3. Formální a systematické členění práce

Formální úroveň předložené diplomové práce je na dobré úrovni. V textu se téměř nenacházejí zásadnější chyby či překlepy. Systematické členění práce je logické, samotný text práce je členěn na úvod, závěr a pět věcných kapitol, které jsou dále podrobně rozčleněny do podkapitol a oddílů, což čtenáři usnadňuje orientaci v textu. Práce obsahuje rovněž veškeré povinné přílohy, jako je seznam použitých zdrojů, abstrakt, klíčová slova apod. Poznámkový aparát práce je přehledný, citace literatury se však odchyluje od předepsané citační normy (ČSN ISO 690).

4. Vyjádření k práci

Předložená práce představuje (vzhledem k typu kvalifikační práce) ještě dostačující zpracování zvoleného tématu. Diplomant prokázal schopnost samostatné práce založené na dobrém pochopení zkoumané problematiky, akceptaci odborných zdrojů a následně zaujetí vlastního názoru/postoje k problematice. Ze zpracování diplomové práce je zřejmé, že diplomant přistupoval ke zvolenému tématu se zájmem a potřebnými znalostmi. Práce však jen mírně překračuje minimální stránkový rozsah. Je místy popisná a rovněž psaná úsporným režimem. V mnoha případech a ohledech nejde nad rámec učebnicového výkladu. Na předložené práci lze nejvíce ocenit pátou kapitolu, která se věnuje hodnocení platné právní úpravy a v rámci které diplomant předkládá možné úvahy *de lege ferenda*, což tvoří jakýsi předstupeň samotného (stručného) závěru práce. Podle názoru oponenta mohla být práce obohacena dalšími případy ze soudní praxe. Text práce je čtivý, je zpracován na dobré jazykové a stylistické úrovni, srozumitelně a víceméně přehledně, přičemž obsahuje také všechny povinné formální náležitosti. Předloženou práci zabývající se pojmem a právními

důsledky překročení mezi nutné obrany a krajní nouze proto **doporučuji k obhajobě**. Vzhledem k absenci zahraničního srovnání (či historicko-komparativního výkladu), relativní úspornosti textu (jde o diplomovou práci, která jen mírně překračuje minimální rozsah), z tohoto důvodu také místy nejde tolik do hloubky zkoumané problematiky, práci předběžně hodnotím stupněm: velmi dobře (2).

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíle práce byly v zásadě naplněny.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Diplomant vhodně pracuje s odbornou literaturou a judikaturou. Systém Theses: 12% (maximální podobnost) Systém Turnitin: 41% (celkové % podobnosti). Po zevrubné kontrole vygenerovaných protokolů konstatuji, že práce není kompilátem a ani plagiátem. Samostatný přístup je podpořen i kritickou analýzou současné právní úpravy a názorů prezentovaných v odborné literatuře.
Logická stavba práce	Předložená práce je dobře systematicky členěna a má logickou strukturu, diplomant postupuje od obecného ke konkrétnímu.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor užil základní českou odbornou literaturu a judikaturu. Čerpá především z prací Pelce (2021) a Vokouna (1989). Lze však vytknout absenci jakékoliv cizojazyčné literatury či zahraniční judikatury (chybí zahraniční srovnání). Diplomant řádně cituje autory, metoda citace se však odchyluje od předepsané citační normy (ČSN ISO 690).
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	V zásadě dostatečná. Mohlo být učiněno i zahraniční srovnání, mohl být více uplatněn historicko-komparativní výklad. Diplomant předložil práci, která není ryze popisná a v rámci které místy zaujímá vlastní názor. Přestože se jedná o stručnou práci, orientuje se na podstatné otázky a je podán jasně, výstižně a srozumitelně. V závěru diplomant hodnotí platnou právní úpravu a nastiňuje možné úvahy <i>de lege ferenda</i> .
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Bez výhrad.
Jazyková a stylistická úroveň	Bez výhrad.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Velmi dobře (2)

Otázky k zodpovězení při obhajobě: *Je platná – podle názoru diplomanta – teze o tom, že „proti tomu, kdo jedná v krajní nouzi, není přípustná nutná obrana, ani není možné v takové situaci jednat v krajní nouzi“? Svůj závěr náležitě odůvodněte (podpořte argumentačně).*

V Praze dne 16. 1. 2024

JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.
oponent